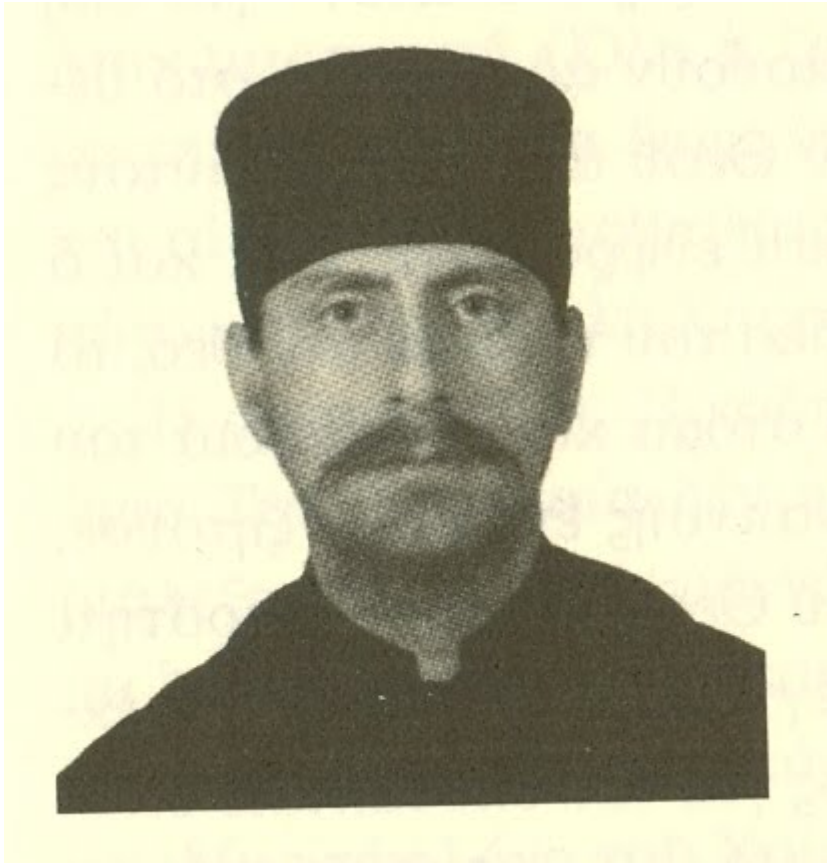

Μοναχός Νικόδημος Γρηγοριάτης (1955-2009) **«Ένας άγγελος έφυγε από ανάμεσα μας».**

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#)

Με αυτή την φράση, την οποία πολλές φορές επανέ-λαβε ό σεβαστός Γέροντας μας π. Γεώργιος, εξέφρασε αυτό πού έννοιωθε όλη ή αδελφότητα μας αλλά και όλοι όσοι έζησαν τον π. Νικόδημο στο σύντομο χρονικό δι-άστημα πού ή αγάπη του Θεού τον άφησε κοντά μας.

Και όντως! Ό π. Νικόδημος ήταν μία αγγελική ύπαρξης, ολοκληρωτικά αφιερωμένη στον Θεό εξ απαλών ο-νύχων.

Όπως οι άγιοι Άγγελοι έχουν ως κύριο έργο τους την ακατάπαυστο δοξολογία του Θεού, έτσι και ό π. Νικό-δημος. Λάτρευε από μικράς ηλικίας τον Άγιο Θεό με όλη την ψυχή του και την καρδιά του και Τον δόξαζε με έργα και λόγους.

Όπως οι άγιοι Άγγελοι αγαπούν και λατρεύουν με όλη την ύπαρξη τους τον Πανάγιο Τριαδικό Θεό, εξ ου

«πασά δόσις αγαθή και παν δώρημα τέλειον» για όλη την κτίσι, γι' αυτό και υπακούουν αδιακρίτως στο θέ-λημα Του, και το όνομα του Θεού αποτελεί γι' αυτούς υπόθεση απέραντου χαράς και ευφροσύνης, έτσι και ό π. Νικόδημος. Λάτρευε με όλο του το είναι τον Θεό, το όνομα Του είχε συνεχώς στο στόμα και την καρδιά του και μέχρι τελευταίας του αναπνοής ένα μόνο ζητούσε, πώς θα εκτελεί το θέλημα του Θεού εν πάση πληρότητι και τελειότητα Και επειδή γνώριζε

εκ πείρας ότι εκ-φραστής του θείου θελήματος για τον υποτακτικό είναι ο Γέροντας του και ότι κάθε ευλογία του Θεού έρχεται στον υποτακτικό μέσω του Γέροντος του, υπεραγαπού-σε τον Γέροντα. Το όνομα του Γέροντος ήταν πάντοτε στην καρδιά και τα χείλη του π. Νικόδημου και το θέλη-μα του Γέροντος απαρέγκλιτος κανών για την ζωή του. Έλεγε χαρακτηριστικά: «Χριστέ μου, θέλω να σε απο-λαύσω. Όμως δεν θέλω να σε απολαύσω άμεσα, επειδή δεν είμαι άξιος γι' αυτό, αλλά μέσω του Γέροντος μου. Βλέποντας τον Γέροντα, θέλω να βλέπω Εσένα. Ακούοντας την φωνή του Γέροντος, θέλω να ακούω την δική Σου φωνή. Το θέλημα του Γέροντος να είναι για μένα το θέλημα Σου». Είχε απόλυτη εφαρμογή για τον π. Νικό-δημο αυτό που αναφέρει ο άγιος Ιωάννης της Κλίμακος στον λόγο του «περί υπακοής», όπου περιγράφει την θαυμαστή ζωή των μοναχών ενός κοινοβίου: «Εσωτερι-κά, στα βάθη της ψυχής τους ανέπνεαν σαν άκακα νή-πια τον Θεόν και τον Γέροντα» . Η υπακοή του π. Νικόδημου στο θέλημα του Θεού ήταν μαρτυρική. Όλη ή ζωή του ήταν ένα ατελείωτο μαρτύριο, το οποίο όμως υπέμεινε αγόγγυστα, με χαρά και αισιοδοξία αξιοθαύμαστη, δοξάζοντας τον Θεό. Γι αυτό και πήρε πολλή Χάρι από τον Θεό.

Η σχέση του π. Νικόδημου με τον Χριστό και την αγία Του Εκκλησία δεν ήταν συμφεροντολογική. Δεν διάλεξε τον Χριστό, για να πέραση καλά στην παρούσα ζωή. Αγάπησε την σταυρό του Χριστού, γι αυτό και αξιώθηκε και της αναστάσεως Του. Αποδέχθηκε ολοκαρδίως τον λόγο του Χριστού: «Ει τις θέλει οπίσω μου ελθείν, απαρνησάσθω εαυτόν και αράτω τον σταυρόν αυτού και ακολουθείτω μοι» (Ματθ. ιστ' 24). Γι αυτό και έλαβε την παρά του Θεού ενίσχυση στα μακρά και επίπονα αγωνίσματα της υπομονής: «Εν τω κοσμώ θλίψιν έξετε, αλλά θαρσεείτε, εγώ νενίκηκα τον κόσμον» (Ιωαν. ιστ' 33).

Όπως οι άγιοι Άγγελοι έχουν ανεπιφύλακτη πίστη και εμπιστοσύνη στον Θεό, έτσι και ο π. Νικόδημος. Η αδιάκριτος υπακοή του στο θέλημα του Θεού, όπως του το εξέφραζε ο Γέροντας του, πού για τον π. Νικόδημο ήταν ένα συνεχές πέρασμα μέσα από τον πόνο και το μαρτύριο, αυτό απέδειξε. Την αμετακίνητη εμπιστοσύ-νη του και πίστη του στον Θεό και στον Γέροντα του, στο πρόσωπο του οποίου, όπως προείπαμε, έβλεπε τον ίδιο τον Χριστό. Όπως γνώρισμα των αγίων Αγγέλων είναι ή τελεία καθαρότης, ή παρθενία και ή αγιότης, έτσι και ο π. Νι-κόδημος, αν και αναγκάσθηκε να ζήση μεγάλο μέρος της ζωής του εν μέσω του κόσμου, διατήρησε το σώμα και την ψυχή του καθαρά και παρθένα έως και ψιλού λογισμού, κατά τον λόγο του αγίου Γρηγορίου του Πα-λαμά: «ακριβής παρθενία ή προς πάσαν κακίαν ασυνδύαστος γνώμη» (Εις τον Ευαγγελιστήν Ιωάννη ν, 3). Γι' αυτό και εξομολογείτο συνεχώς, ακόμη και τον πα-ραμικρό λογισμό πού πήγαινε να τον χωρίσει από τον Θεό, τον Γέροντα ή τους αδελφούς του. Η συνείδησίς του ήταν λεπτότατη. Αμέσως συνελάμβανε κάθε τι το αντίθεο, το οποίο αμέσως εξομολογείτο.

Όπως οι άγιοι Άγγελοι είναι «λειτουργικά πνεύματα εις διακονίαν αποστελλόμενα δια τους μέλλοντας κληρονομείν σωτηρίαν» (Εβρ. α' 14), έτσι και ο π. Νικόδη-μος

κατεφλεγετο από άνείκαστο πόθο να ευεργέτη τους άλλους και να κερδίζει ψυχές προς σωτηρίαν. Έλεγε: «Χριστέ μου, θέλω με ό τι συμβαίνει στην ζωή μου να δοξάζεται το Πανάγιο σου Όνομα, να ωφελούνται οι αδελφοί μου και εγώ να σώζωμαι».

Για τον π. Νικόδημο ό εαυτός του ήταν πάντοτε σε δεύτερη μοίρα. Πρώτα έπρεπε να αναπαυθούν οι άλλοι. Αναφέρουμε στο σημείο αυτό την μεγάλη αγάπη με την οποία διακόνησε τους αδελφούς του, μοναχούς και λαϊ-κούς, όσο καιρό ήταν στο μοναστήρι, τακτοποιώντας με υπερβολική σχολαστικότητα τα του διακονήματός του, στο όποιο παρέμενε ατελείωτες ώρες, και υπηρετώντας όλους με αυτοθυσία, είτε ως παραηγουμενιάρης είτε ως αρχοντάρης είτε ως γηροκόμος είτε ως διακονητής οποι-ουδήποτε αλλού διακονήματός. Τίποτε δεν κρατούσε για τον εαυτό του. Χαρά του ήταν να χαίρωνται και να ωφελούνται οι άλλοι. Από τα χέρια του πέρασαν πολλά υλικά αντικείμενα και χρήματα, γιατί οι άνθρωποι τον αγαπούσαν και του τα εμπιστεύονταν. Όμως όλα τα χρησιμοποιούσε για να δίνη χαρά στους άλλους. «Για να χαρούν», όπως πολύ χαρακτηριστικά έλεγε: «Έδωσα στον τάδε το τάδε αντικείμενο για να χάρη» ή «του έψαλα το τάδε τροπάριο για να χάρη».

Όμως εκεί πού δαπάνησε απλόχερα τον εαυτό του ήταν στο να παρήγορη ατελείωτες ώρες τους απελπισμέ-νους, να χαροποιό τους λυπημένους, να γλυτώνει από τα νύχια του νοητού δράκοντος τους πλανεμένους, να οδηγεί στην πνευματική ζωή τους απομακρυσμένους από τον Χριστό και την σωτηρία, να ειρηνεύει τους ταρα-γμένους και να προσπαθεί να λυτρώνει από την σύγχυση των λογισμών και των παθών τους συγχυσμένους αν-θρώπους της εποχής μας. Ή μεγάλη κοσμοσυρροή κατά την νεκρώσιμη ακολουθία, πού τελέσθηκε στην ιδιαίτε-ρη πατρίδα του, τον Πειραιά, καθώς και οι αυθόρμητες εκδηλώσεις ακόμη και αγνώστων ανθρώπων πού έτυχε να γευθούν τα γλυκύτατα και παρηγορητικά του λόγια, αποτελούν έκφραση της μεγάλης αγάπης πού ό λαός του Θεού, και μάλιστα της ιδιαιτέρας του πατρίδος, έτρεφε προς τον π. Νικόδημο, χάριν της ιδικής του αγάπης και ουσιαστικής προσφοράς του προς αυτόν.

Τί να πούμε για την θεομίμητη ταπείνωση του; Ήταν από τους αρχαιότερους μονάρχους της Μονής μας. Ήταν καθαρότατος ψυχή και σώματι και υπεράξιος για την ιεροσύνη. Ο πόθος του για τον Θεό ανείκαστος και για την αγία ιεροσύνη ανείπωτος. Γι' αυτό εξ αλλού τελείωσε και την Ριζάρειο εκκλησιαστική σχολή. Όμως όταν ο Γέροντας του ανακοίνωσε ότι δεν θα τον προώθησε στην ιεροσύνη, αποδέχθηκε αναντίρρητα την απόφαση του αυτή. Ήρχοντο νεώτεροι του στην Μονή και εγίνοντο ιερείς. Και ο π. Νικόδημος ούτε ζήλευε, ούτε φθονούσε γι' αυτό. Απεναντίας εχαίρετο με τους νέους ιερείς και εξέφραζε τον πόθο του προς την αγία ιεροσύνη με την βαθειά τιμή και τον σεβασμό που απέδιδε σε αυτούς. Μας έλεγε τελευταία ο σεβαστός Γέροντας μας: «Αναρωτιόμουν πώς ο π. Νικόδημος διατηρούσε αδιάλειπτα την μνήμη του Θεού μέσα του». Και βρήκα την απάντηση: «Διότι είχε πάντοτε βαθειά ταπείνωση».

Οι άγιοι Άγγελοι ως ασώματοι δεν έχουν ανάγκη πραγμάτων και υπαρχόντων, αλλά και ο π. Νικόδημος δεν θησαύρισε ποτέ θησαυρούς επί της γης, «οπού σης και βρώσις αφανίζει και όπου κλέπται διορύσσουν και κλέπτουσι» (Ματθ. στ' 19), αλλά «εν ουρανών», διαμοιράζοντας, όπως προείπαμε, όλα όσα περνούσαν από τα χέρια του στους άλλους.

Ο π. Νικόδημος -κατά κόσμον Ιωάννης Κάντζας-γεννήθηκε στον Πειραιά από απλούς, ευλαβείς και ενάρετους γονείς, τον Χρήστο και την Χρυσούλα, το 1955. Είχε ακόμη ένα αδελφό, νεώτερο, τον Παρασκευά, ο οποίος κρίμασιν οίς οιδε Κύριος εφονεύθη σε τροχαίο δυστύχημα παραμονές του γάμου του σε ηλικία μόλις 25 ετών.

Ο π. Νικόδημος από πολύ μικρή ηλικία πόθησε την αγγελική ζωή των μοναχών. Ήταν εκ κοιλίας μητρός αφορισμένος για να αφιερωθεί στην λατρεία του Θεού. Γνώρισε τον σεβαστό Γέροντα μας στην Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Άρμα Χαλκίδος το 1972, όταν ο Γέροντας ήταν ηγούμενος σ' αυτήν. Από νεαρής ηλικίας διεκρίνετο για την ευλάβεια του, τον Θείο του ερωτά, την αγνότητα του, την σοβαρότητα του, την πίστη του στον Θεό, την δοξολογική του στάση απέναντι Του, την ταπείνωση του, την υπομονή του στις θλίψεις, την ανυπόκριτη αγάπη του προς όλους.

Ευρισκόμενος ήδη στην επιθανάτιο κλίνη εκμυστηρεύθηκε σε κάποιο αδελφό: «Από μικρό παιδί πολύ αγαπήσα τον Θεό. Ζήλευα τους αγίους Μάρτυρες και τους παρακαλούσα: "Άγιοι Μάρτυρες, σας παρακαλώ, δώστε μου μία σταγονίτσα από την αγάπη σας προς τον Χριστό"». Και συνέχισε: «Αδελφέ μου, ειλικρινά σου λέω. Αυτό που τότε ζητούσα, τώρα το γεύομαι». Και μετά από λίγο πρόσθεσε: «Δεν μπορούσα να καταλάβω τον λόγο του Αποστόλου "ζω δε ουκέτι εγώ, ζή δε εν εμοί Χριστός". Ειλικρινά σου λέγω, αδελφέ μου, τώρα τον ζω». Έλεγε τα λόγια αυτά λίγο πριν την κοίμηση του, ενώ έφερε στο σώμα του τα στίγματα των παθημάτων που υπέμεινε από αγάπη προς τον Χριστό και τον πλησίον. Θα μπορούσαμε να διαβεβαιώσουμε ότι ο π. Νικόδημος ξεπλήρωσε με κάθε δυνατή τελειότητα την εντολή του Χριστού «αγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου εξ όλης της καρδιάς σου και

εξ όλης της ψυχής σου και εξ όλης της διανοίας σου και εξ όλης της ισχύος σου... και τον πλησίον σου ως εαυτόν» (Μαρκ. ιβ' 30-31). Δεν είναι λοιπόν παράδοξο που αξιώθηκε να λαβή μικρή γεύση από αυτά που οι Άγιοι έζησαν, εφ' όσον και ό π. Νικόδημος ακολούθησε το παράδειγμα των.

Τον ενθυμείται ό Γέροντας μας, όταν τον πρωτογνώρισε στον Άγιο Γεώργιο της Χαλκίδος, ως ένα ευλα-βέστατο νέο, που στέκετε πλησίον κάποιου κίονος του ναού, όλον στραμμένο στον εαυτό του και προσευχόμενο μετά δακρύων και κατανύξεως, που προεδήλωνε έτσι πριν από την έναρξη των μοναχικών αγωνισμάτων του την μετέπειτα θαυμαστή βιωτή του.

Όταν συνέβη το θλιβερό γεγονός του τραγικού θα-νάτου του αδελφού του, ό π. Νικόδημος ήταν ήδη μονα-χός στο Άγιον Όρος. Πληροφορήθηκε το λυπηρό άκου-σμα με πολλή ηρεμία. Πόνεσε βαθύτατα μεν αλλά δεν άφησε τον εαυτό του να σκεφτεί, να ειπεί ή να πράξη κάτι ανάρμοστο. Έφυγε εσπευσμένα από το Άγιον Όρος για να παρευρέθη στην κηδεία. Κατά την διάρκεια της νεκρώσιμου Ακολουθίας στέκετε πλησίον του νε-κρού, σύννους, εκστατικός και μετά δακρύων. Όταν αργότερα ερωτήθηκε τί σκάπτετε την ώρα εκείνη, αυ-τός απήντησε: «Μελετούσα και θαύμαζα τα μεγαλεία του Θεού». Ιδού τεκμήριο ψυχής θεοφιλούς, που ζή και αναπνέει μόνο για τον Θεό και την δόξα Του! Ευρισκό-μενος προ του κεκοιμημένου φίλτατου αδελφού του δεν λυγίζετε τα βλεπόμενα λυπηρά, αλλά κινείτο προς δοξολογία του Θεού για τα μη βλεπόμενα αγαθά της βα-σιλείας Του, στα όποια μετέβαινε ό αδελφός του.

Όμως ό απροσδόκητος θάνατος του αδελφού του βύθισε σε ανέκφραστο πένθος την οικογένεια του. Ό πατέρας του, μη υποφέροντας το τραγικό γεγονός, πολύ σύντομα εγκατέλειψε την παρούσα ζωή προσβεβλημέ-νος από βαρεία και ανίατο νόσο.

Όταν ή συνοδεία του Γέροντος μεταφυτεύθηκε από τον Άγιο Γεώργιο Άρμα Χαλκίδος στο Άγιον Όρος, το καλοκαίρι του 1974, ως ένας εξ αυτών και ό π. Νικόδη-μος ευρέθη στο Άγιον Όρος. Πιστός τηρητής των επι-ταγών των Αγίων Πατέρων σκέφθηκε ότι δεν θα μπο-ρούσε να ξαναβγεί από το Άγιον Όρος. Γι αυτό και δεν κατανοούσε πώς θα ήταν δυνατόν να βοηθή τους άλλους, με έργα και λόγους, πόθος που όπως προείπαμε κατέφλεγε από μικρας ηλικίας την ψυχή του. Όμως ό Άγιος Θεός δεν άφησε ανεκπλήρωτη ούτε την επιθυμία του αυτή.

Μετά την κοίμηση του αδελφού του και του πατέρα του έμεινε μόνη και απροστάτευτη ανθρωπίνως ή μητέ-ρα του, κ. Χρυσούλα, και μάλιστα με πολλά και σοβα-ρά προβλήματα υγείας, χωρίς κάποιον συγγενή που θα μπορούσε να την φροντίζει. Ό σεβαστός Γέροντας μας, που αγαπά όχι μόνον τα πνευματικά του τέκνα αλλά και τους γονείς των, που τα προσέφεραν στον Χριστό και την Παναγία, φροντίζοντας και για την κ. Χρυσού-λα, απέστειλε τον π. Νικόδημο στην πατρίδα του, τον Πειραιά, για να της συμπαρασταθεί. Βέβαια ό συμφυρμός του μονάχου με τον κόσμο, και μάλιστα για μακρό χρονικό διάστημα, είναι πράγμα πολύ επικίνδυνο. Στην περίπτωση όμως του π. Νικόδημου ό Γέροντας μας δεν δίστασε

να τον στείλει εν μέσω των θορύβων του κό-σμου, εμπιστευόμενος βέβαια στην πανσθενουργό θεία Χάρι αλλά και στην υψηλή πνευματική κατάσταση του π. Νικόδημου, ή οποία ήταν θεμελιωμένη στην ακρά-δαντη βάσι της πίστεως στον Θεό και της εμπιστοσύνης στον Γέροντα, Και δεν αστόχησε στην απόφαση του αυ-τή. Συγχρόνως όμως και ό π. Νικόδημος έβλεπε πίσω από την απόφαση αυτή του Γέροντος το σχέδιο της α-γάπης του Θεού αλλά και την θεία νεύσι στην θεοφιλή επιθυμία του να συμπαρίσταται στους χειμαζόμενους αδελφούς του εκ του κόσμου, τους καταπονούμενους από τους ποικίλους πειρασμούς και τα βάσανα.

Επί μία δεκαετία -μέχρι την κοίμηση της- παρέμεινε ό π. Νικόδημος κοντά στην μητέρα του, υπηρετώντας

την με αυτοθυσία και αυταπάρνηση και έχοντας συνείδηση ότι ή υπακοή του αυτή είναι ή λογική συνέχεια της υπακοής του στον Γέροντα του και την αδελφότητα του, συμφώνως προς τις μοναχικές του υποσχέσεις κατά την Ακολουθία της κούρας του Μεγάλου και Αγγελι-κού Σχήματος. Διότι δεν εξήλθε αυτεξουσίους στον κό-σμο άλλ' εξ υπακοής.

Και πράγματι, ό π. Νικόδημος έζησε με κάθε ακρί-βεια, πληρότητα και τελειότητα την μοναχική ζωή εν μέσω Πειραιεί. Ξεπέρασε όλους εμάς, που κατά το δι-άστημα αυτό δεν απομακρυνθήκαμε καθόλου από την Μονή μας. Έκανε πολύ καθαρότερη και ακριβέστερη υπακοή από εμάς, πού ήμασταν συνεχώς κάτω από την σκέπη του Γέροντος. Ό π. Νικόδημος, συμφώνως και προς την μαρτυρία πολλών, λαϊκών και μοναχών, ανέπνεε, ζούσε και ενεργούσε κάθε τι έχοντας συνεχώς το όνομα και τις εντολές του Γέροντος στο στόμα και την καρδιά του. Γι αυτό και ευλογήθηκε πολύ από τον θεό. Διατήρησε καθαρότητα ψυχής πολύ ανώτερη από όλους εμάς, πού δεν αντικρίσαμε κάτι από την ματαιότητα του κόσμου ευρισκόμενοι διαρκώς μέσα στο Περιβόλι της Παναγίας μας. Και αξιώθηκε πολλών χαρισμάτων από τον Θεό, της υπομονής, της καρδιακής χαράς, της ατελεύτητου δοξολογίας του Θεού, του παρηγορητικού λόγου προς τους τεθλιμμένους, της αγάπης προς όλους, λόγω της καθαρότητας του αυτής, κατά τον λόγο του Κυρίου: «μακάριοι οι καθαροί τη καρδιά, ότι αυτοί τον Θεόν όψονται» (Ματθ. ε' 8). Αυτά είναι τα θαυμαστά έργα πού επιτελεί ή Χάρις του Θεού, όταν βρει ανθρώ-πους άξιους Εαυτού και δεκτικούς των θείων επιλάμψεων.

Όσο καιρό παρέμεινε στον Πειραιά, δεν έπαυσε να ευεργέτη τον λαό του Θεού με το παράδειγμα του, τα έργα του και τους λόγους του. Τα λόγια του ήταν πάν-τοτε θεοφιλή. Ποτέ δεν αργολογούσε ούτε αστειευόταν. Μιλούσε ατελείωτες ώρες, είτε δια ζώσης είτε τηλεφωνι-κά, χωρίς όμως ποτέ να εκστομίζει πράγματα μάταια η ψυχοβλαβή. Μοναδικός σκοπός του ήταν πάντοτε ή ω-φέλεια του πλησίον. Αγαπούσε όλους ως γνησίους αδελ-φούς του. Μέχρι τα τελευταία του, αν και ή δύσπνοια τον δυσκόλευε να ομιλεί ελεύθερα, δεν σταμάτησε να διδάσκει, να παρήγορη και να ενισχύει τους άλλους.

Δεν υστέρησε όμως καθόλου και στην έμπρακτη ελε-ημοσύνη αυτών πού είχαν ανάγκη. Θα μπορούσαμε ανεπιφύλακτα να επαναλάβουμε και για τον π. Νικόδημο

τον ψαλμικό λόγο: «σκόρπισε, έδωκε τοις πένησιν ή δικαιοσύνη αυτού μένει εις τον αιώνα του αιώνος» (Ψαλμ. ρια΄ 9). Πέρασαν από τα χέρια του πολλά πράγματα αξίας αλλά και χρήματα πού του εμπιστεύονταν ευλαβείς Χριστιανοί. Την ίδια στιγμή όμως τα χάριζε απλόχερα σε όσους ή αγαπώσα καρδιά του έκρινε ότι τα είχαν ανάγκη.

Όταν μετά την κοίμηση της μητέρας του ευρέθη και πάλι για λίγο στο Μοναστήρι μας, συμπεριφερόταν σαν

να μη είχε λείψει καθόλου από την Μονή, αποδεικνύον-τας έτσι ότι ουδέποτε απομακρύνθηκε από Αυτήν νοε-ρά και καρδιακά.

Ή μακρά ενασχόλησης του με τα προβλήματα της υ-γείας της μητέρας του δεν του επέτρεπε να ασχοληθεί με κάποια προβλήματα της δικής του υγείας, των οποίων ή σοβαρότης από λάθος εκτίμηση των ιατρών δεν είχε γίνει αντιληπτή. Όταν όμως μετά την κοίμηση της μητέ-ρας του θέλησε να ασχοληθεί πιο προσεκτικά με αυτά, διεγνώσθη βαρεία καρδιακή ανεπάρκεια τελικού στα-δίου. Ανθρωπίνως ή μόνη δυνατή θεραπεία πού υπήρχε ήταν ή μεταμόσχευσης καρδιάς. Όμως παρά τις επανειλημμένες προτάσεις των ιατρών μέχρι και την τελευταία ήμερα της ζωής του, δεν δέχθηκε να μεταμοσχευθεί. Αγαπούσε και εχαίρετο την ζωή. Με πολύ μεγάλη σχολα-στικότητα τηρούσε τις οδηγίες των ιατρών, θεωρώντας την αμέλεια ως έφάμαρτη κατά τον αποστολικό λόγο: «ουκ οίδατε ότι ναός θεού έστε και το πνεύμα του Θεού οικεί εν υμίν; ει τις τον ναόν του Θεού φθείρει, φθερεί τούτον ό Θεός» (Α΄ Κορ. γ΄ 16). Έλεγε χαρακτηριστι-κά: «θέλω να ζήσω. Βάλτε μου την τεχνητή καρδιά ή ότι άλλο τεχνικό μέσο διαθέτει ή επιστήμη. Όμως ποτέ δεν πρόκειται να δεχθώ μία καρδιά πού θα προέρχεται από ένα “εγκεφαλικά νεκρό”, ό όποιος για μένα δεν είναι νεκρός αλλά ζών και βαρύτατα πάσχων ασθενής». Την πεποίθηση του αυτή, την οποία πολλές φορές είχε υπερασπιστή στο παρελθόν, πριν ακόμη εμφανιστή το πρόβλημα της υγείας του, υπεστήριξε και τώρα με από-λυτη ειρήνη και σταθερότητα αλλά και με το παράδει-γμα του.

Ό π. Νικόδημος αισθανόταν το «Όνάσειο Καρδιοχει-ρουργικό Κέντρο» σαν «δεύτερο μοναστήρι του», όπως χαρακτηριστικά έλεγε. Αγαπούσε όλους τους εργαζο-μένους στο ίδρυμα, ιατρούς, νοσηλευτικό και υπηρε-τικό προσωπικό, αλλά και πολύ ήγαπατο από αυτούς. Βοηθήθηκε πολύ από όλους, και μάλιστα από τον κ. Γ. Α., που τον θεωρούσε κατ΄ εξοχήν ιατρό του, άριστο επιστήμονα, ανιδιοτελή, γεμάτο από αγάπη για όλους τους ασθενείς του και όλως ιδιαιτέρως για τον π. Νικό-δημο. Ό συγκεκριμένος ιατρός αγωνίσθηκε με όλες τις δυνάμεις του να παρατείνει την ζωή του π. Νικόδημου, ελπίζοντας και σε κάποιο νεώτερο επίτευγμα της επι-στήμης, «προκειμένου να συνέχιση την υψηλή αποστο-λή του», όπως έλεγε, επειδή έβλεπε την μεγάλη βοήθεια που ελάμβαναν όσοι τον πλησίαζαν. Παρετάθη μάλι-στα ή ζωή του π. Νικόδημου με την θεία βοήθεια και χάρις στις προσπάθειες των ιατρών πολύ περισσότερο από όσο προέβλεπαν τα κατά καιρούς δημοσιευόμενα στα επιστημονικά περιοδικά πορίσματα της

επιστήμης.

Όμως και ο π. Νικόδημος παραμένοντας στο «Ωνάσειο» βοήθησε πολύ με την Χάρι του Θεού και τους ασθενείς και τους συνοδούς των και το νοσηλευτικό προσωπικό του. Η υπερβάλλουσα αγάπη του π. Νικόδημου για τον Θεό ξεχείλιζε ως ποταμός με γλυκύρροα νάματα και αγκάλιαζε κάθε εικόνα του Θεού πού τον πλησίαζε. Δεν υπήρχε ψυχή πονεμένη, λυπημένη, ταραγμένη, συγχυσμένη, που να έφυγε από κοντά του χωρίς να λαβή βάλαμο, παρηγοριά και ανάπαυση. Ήταν πολύ συνηθισμένη στα χείλη του ή φράσις: «Να χαίρεσαι! Να χαίρεσαι!» που απηύθυνε προς όλους. Αναφέρουμε σαν παράδειγμα την περίπτωση μιας ευλαβούς νοσηλεύτρι-ας, πού κάποια Μ. Παρασκευή ήταν υποχρεωμένη να μείνει στο Νοσοκομείο λόγω υπηρεσίας. Ήταν πολύ λυπημένη πού δεν θα μπορούσε να εκκλησιασθεί. Ο π. Νικόδημος, νοσηλευόμενος τότε και αυτός, κατόρθωσε με τους θεοπρεπείς του λόγους να την ενίσχυση και να την χαροποιήσει, τονίζοντας της την αλήθεια ότι ο Χριστός ήταν γι' αυτήν πολύ περισσότερο εκεί στο Νοσοκομείο, στα πρόσωπα των ασθενών πού υπηρετούσε, από ότι ήταν στην Εκκλησία.

Το έργο του αυτό δεν το σταμάτησε μέχρι το τέλος. Ο ίδιος πέθαινε, εφ' όσον δεν εδέχετο την μεταμόσχευση, και ζωοποιούσε τους άλλους. Αν και εύρισκετο στην κλίνη της ασθενείας, δεν έπαυε να δίνει χαρά και ανακούφιση στους γύρω του. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ή ουσιαστική συμπαράσταση του με ευλογίες των ευλαβών Χριστιανών και με οικονομίες του στον αγαπητό αδελφό Ιωάννη, ευλογημένο λαϊκό αδελφό, πού με αυτοθυσία του συμπαραστάθηκε σε όλες τις δύσκολες ώρες του μέχρι τέλους.

Η ασθένεια του π. Νικόδημου ήταν πολύ βασανιστική, λόγω της μεγάλης δύσπνοιας ακόμη και εν ηρεμία, που δεν του επέτρεπε ούτε και τον ύπνο. Παρά την ταλαιπωρία, τις αϋπνίες και την σαφή γνώσι ότι ο θάνατος πλησιάζει, βασίλευε μονίμως στην ψυχή του ή θεϊκή χαρά, της οποίας έκανε κοινωνούς όλους όσους τον προσέγγιζαν. Τον τελευταίο καιρό τραγουδούσε πολύ συχνά με πολλή χάρι ένα τραγουδάκι, εκφραστικό των βιωμάτων του: «Όμορφη μικρή βαρκούλα, για που έβα-λες πανί, έχει θάλασσα κι αγέρα, δεν φοβάσαι μοναχή; Μη με βλέπετε μικρούλα κι αραγμένη στο γιαλό, τ' όνο-μα μου είναι πίστης και τα κύματά' αψηφώ...». “Ομιλώντας τηλεφωνικώς με ένα αδελφό στην Μονή, του έψαλε με την γλυκεία φωνή του τον Αναστάσιμο Κανόνα, πανηγυρικά και μεγαλόπρεπα: «Αναστάσεως ημέρα λαμπρυνθώμεν λαοί...». “Έψαλε όλη την α' ωδή μαζί με τα τρία ακροτελεύτια «Χριστός Ανέστη» και το «Αναστάς ό Ιησούς από του τάφου». Εάν ό αδελφός δεν τον διέ-κοπτε, θα συνέχιζε και τις υπόλοιπες ωδές του Κανόνος. Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κίτρους κ. Αγαθόνικος ευρέθη στο «Ωνάσειο», για να συμπαρασταθεί στην εγχείρηση της ευλαβέστατης αδελφής του, τότε που και ό π. Νικόδημος νοσηλεύετε εκεί. Η συνάντησης του Σεβασμιότατου με τον π. Νικόδημο ήταν αφορμή με-γάλης χαράς για τον π. Νικόδημο αλλά και για τον ά-γιο Κίτρους. Ερχόταν καθημερινώς για την αδελφή του, αλλά παρέμενε πολλή ώρα

στον θάλαμο του π. Νικοδήμου ρουφώντας κυριολεκτικά τα λόγια του. Έβλεπε κανείς τότε ένα παράδοξο πράγμα: Ο Αρχιερέυς να ακούει σιωπηλός ομιλούντα ένα απλό μοναχό. Απόδειξης της αγιότητας του Σεβασμιότατου αλλά και της χαριτω-μένης ψυχής του π. Νικόδημου. Αυτό βέβαια δεν είναι αφύσικο, εφ' όσον μόνον οι άγιοι καταλαβαίνουν τους αγίους. Αργότερα έλεγε ο Αρχιερέυς προς τους παρευ-ρισκομένους: «Το πρόσωπο του -του π. Νικόδημου- εί-ναι σαν του Χριστούλη», μαρτυρία που επιβεβαίωναν και πολλοί άλλοι.

Τον π. Νικόδημο επισκέφθηκε στο «Ωνάσειο» και ο επίσκοπος της ιδιαιτέρας του πατρίδος, ο Μητροπο-λίτης Πειραιώς κ. Σεραφείμ. Πολύ χάρηκε, ενισχύθηκε και παρηγορήθηκε από την επίσκεψι αυτή. Συγχρόνως βρήκε την ευκαιρία να έκφραση την ευγνωμοσύνη του στον Σεβασμιότατο για το πολυσχιδές ποιμαντικό έργο του στην Επαρχία του και να τον ενθαρρύνει στους πεπαρρησιασμένους υπέρ της Ορθοδοξίας και κατά του Οικουμενισμού αγώνας του.

Όμως πολύ σύντομα ο π. Νικόδημος καθηλώθηκε στην επιθανάτιο κλίνη με πολύ ισχυρούς πόνους και βαρεία δύσπνοια. Όμως ή θεολόγος γλώσσα του δεν έ-παυε να κελαηδή ύμνους και δοξολογίες στον Θεό. Έ-λεγε με φωνή σβησμένη και συνεχώς διακοπτόμενη από την δύσπνοια: «Με ερωτούν: “Γιατί π. Νικόδημε όλες οι συμφορές σε σένα; Θάνατος του αδελφού, του πατέρα, βαρεία ασθένεια της μητέρας, απομάκρυνσης από την αγαπημένη σου Μονή, βαρεία και ανίατη ασθένεια;” Και εγώ τους απαντώ: “Γιατί πολύ με αγαπά ό Χριστός. Και εγώ πολύ” Τον αγαπώ. Πολύ Τον αγαπώ”» και συνέχισε κλαίων με τα δάκρυα ίου θείου έρωτος. Λίγο αργότε-ρα πάλι έλεγε: «Μέσα από τον βυθό της πολυκύμαντης ζωής μου αισθάνομαι χαρά, ειρήνη, δοξολογία, ευχα-ριστία, ευγνωμοσύνη, τον Χριστό. Τώρα χαίρω εν τοις παθήμασί μου». Αυτά ήταν και τα τελευταία λόγια του π. Νικόδημου. Μετά από λίγο ή τρισευλογημένη και χα-ριτωμένη καρδιά του π. Νικόδημου έπαυσε να πάλλη.

Ὁ θάλαμος του γέμισε ἀπὸ τὸ προσωπικὸ τοῦ Νο-σοκομείου. Ὅλοι ἔτρεξαν γιὰ νὰ διαδηλώσουν με τὸν τρόπο τους τὸν θαυμασμό καὶ τὴν ἐκτίμηση τους πρὸς τὸν ταπεινὸ μοναχὸ π. Νικόδημο, τὸν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ ποῦ ἔθεσε ὡς στόχο τῆς ζωῆς του ὄχι τὸ ἴδιον ὄφελος ἀλλὰ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀνάπαυση τοῦ ἀδελφοῦ, τὸν ἄνθρωπο ποῦ παρὰ τὶς μεγάλες δοκιμα-σίες του δὲν ἔπαυσε οὐδέ ἐπὶ στιγμὴν νὰ δοξολογεῖ τὸν Θεό, τὸν ἄνθρωπο τῆς ακράδαντου πίστεως καὶ ἐλπίδος στὸν Θεό, ποῦ ἐστάλη ἀπὸ τὸν Θεό κατὰ τὶς πονηρὲς ἡμέρες μας γιὰ νὰ μας δείξει με τὸ παράδειγμα τοῦ τὴν οδὸ τοῦ αγιασμοῦ καὶ τῆς σωτηρίας. Γι' αὐτὸ δὲν εἶναι παράδοξο ὅτι ομολογήθηκε ἀπὸ τοὺς θεράποντες τοῦ ὅτι «δὲν πέρασε ἄλλος ἄρρωστος ἀπὸ τὸ Ὠνάσειο σαν τὸν Νικόδημο». Καὶ ὁ ἀγαπητὸς τοῦ ἱατρὸς, κ. Γ. Α., με-τά τὴν Ἀγρυπνία-κηδεῖα ποῦ ἐτελέσθη στὸν Ἱ. Ναὸ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Πειραιᾶ ἐξέφρασε τὴν θερμὴ ἐπιθυμία νὰ συγκεντρώνονται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὅσοι γνῶρισαν τὸν π. Νικόδημο, γιὰ νὰ τὸν θυμούνται καὶ νὰ ἀ-νανεώνουν μέσα τους ὅλα αὐτὰ ποῦ ἔζησαν κοντὰ του. Ὁ ἴδιος σὲ ἄλλῃ στιγμὴ εἶχε πει: «Πολὺ μου μιλά στὴν καρδιά αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος».

Μετά τὴν νυκτερινὴ ἀκολουθία στὸν Πειραιᾶ τὸ σκή-νωμα τοῦ μετεφέρθη στὴν Ἱερὰ Μονὴ μας, ὅπου ἐπανελήφθη ἡ νεκρώσιμος Ἀκολουθία.

Τὸ σκηνώμα τοῦ π. Νικόδημου ἐναπετέθη στὸ κοι-μητήριό τῆς Μονῆς προσδοκῶντας «ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος» ἢ δε ψυχὴ τοῦ χαίρε-ται καὶ ἀγάλλεται «ἐν χώρα ζώντων» καὶ «ἐν σκηναῖς δικαίων», ἐνθα καταλάμπει τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὅποιο θερμῶς ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας ἀγάπησε.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη, ἀξιωμακάριστε καὶ αείμνηστε ἀδελφέ ημῶν π. Νικόδημε!

Ι. Δ. Γ.

ΒΙΒΛ.ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΣΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Πηγή: apantaortodoxias.blogspot.gr